

Gemeente Veldhoven
t.a.v. W. van Kemenade
Postbus 10101
5500 GA Veldhoven

Datum: 18 augustus 2020
Behandeld door: Stef Houben
Ons kenmerk: P2019/09a
Uw kenmerk:

Nader onderzoek Zilverackers

Nader onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

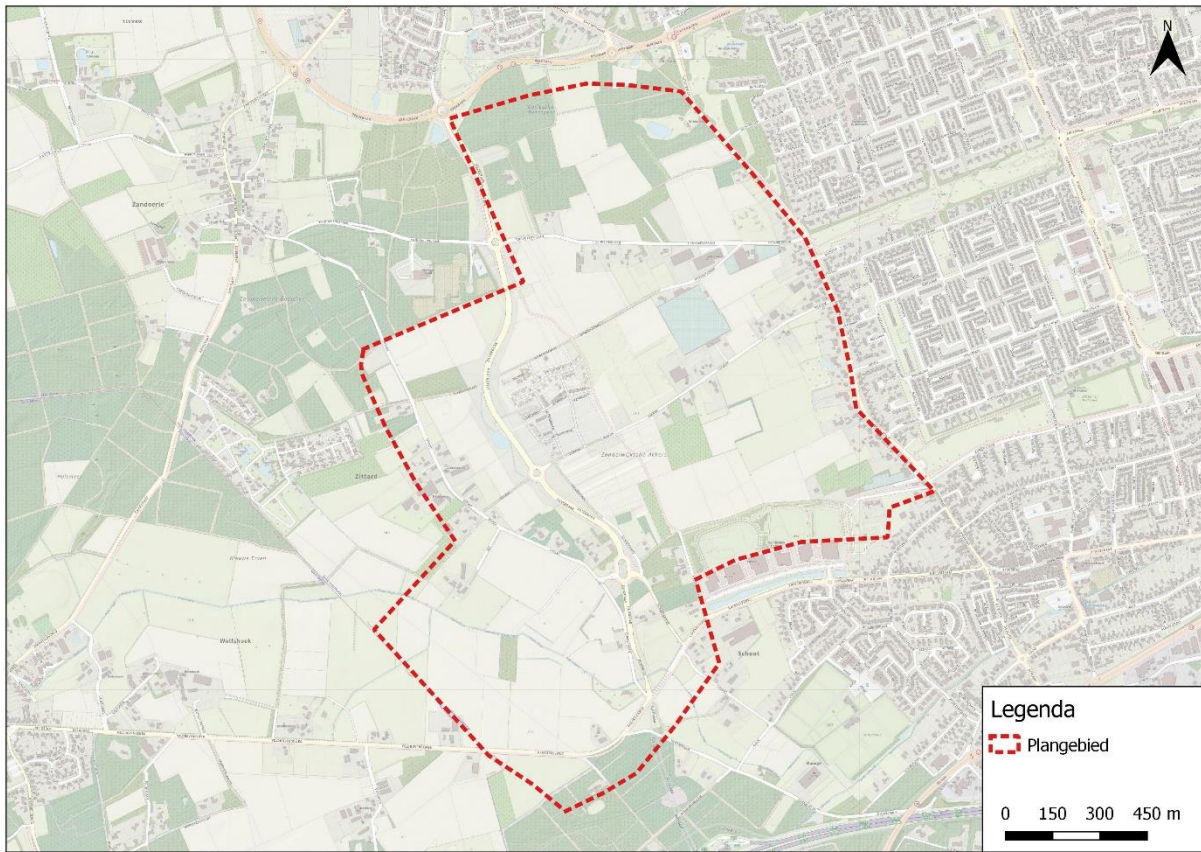
Deze notitie heeft betrekking op het uitgevoerde nader onderzoek naar jaarrond beschermde nesten van vogels en vleermuizen in het plangebied Zilverackers te Veldhoven. Uit een quickscan in januari kwam naar voren dat aanvullend onderzoek naar eerder genoemde soortgroepen noodzakelijk was (Ecologica, 2019). Uit de quickscan volgde ook dat er onderzoek naar bunzing nodig was, maar uit recente waarnemingen van de NDFF bleek dat bunzing reeds aanwezig is in het plangebied. Men is voornemens binnen het plangebied woningbouw te realiseren en het terrein te herontwikkelen. Het aanvullend onderzoek heeft als doel in beeld te brengen of de voorgenomen werkzaamheden mogelijk kunnen leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

Beschrijving plangebied

Het plangebied betreft het gebied Zilverackers te Veldhoven dat globaal wordt begrensd door de straten Sondervick, Sint Janstraat, Knegselweg en de gemeentegrens met Eersel/Knegsel (zie Figuur 1). Het betreft globaal het landelijk gebied in de zuidwesthoek van de gemeente Veldhoven en voor zover nodig de directe omgeving daarvan. Het onderzoeksgebied is gelegen in de kilometerhokken met de coördinaten 153-379, 154-379, 154-379, 154-380 en 155-379.

Het onderzoeksgebied bestaat voor het grootste deel uit agrarisch akkergebied. Daarnaast maken enkele bospercelen ook onderdeel uit van het onderzoeksgebied. Ook maken woningen en overige bebouwing aan de straten Roskam, Grote Kerkepad en Antwerpsebaan en de westzijde van de straat Sondervick er feitelijk onderdeel van uit. Woningen die gesloopt worden in de eerste fase en zijn onderzocht betreffen Eindhovensebaan 15, Antwerpsebaan 2, Roskam 40 + loods en Sondervick 11. Binnen het plangebied zijn verder nog twee kassencomplexen aanwezig waar een rozenkwekerij en een komkommekwekerij zijn gevestigd. De bospercelen bestaan uit bosgebied waar nu het crematorium is gevestigd als een bosperceel aan Zittard. Dit laatste perceel bestaat voor het grootste deel uit zomereik en ruwe berk. De invasieve Amerikaanse eik en Amerikaanse vogelkers maken ook onderdeel uit van de vegetatie. Dit geldt ook voor de bossen rond het crematorium. De aanwezigheid van Amerikaanse eik werkt sterk negatief op de aanwezige natuurwaarden in de bosgebieden.

De voorgenomen maatregelen bestaan uit nieuwbouw en de aanleg en aanpassing van infrastructuur en de omgeving. Daarnaast vinden er grondwerkzaamheden plaats. Veruit de meeste woningen, bijhorende erfpercelen en bosjes worden ingepast in de plannen.

Figuur 1: Globale begrenzing van het onderzoeksgebied (rood omlijnd).

Aanpak nader onderzoek

Bunzing

Aanvullend onderzoek naar bunzing is uitgevoerd door middel van het nagaan van bekende gegevens uit de NDFF in het plangebied en de omgeving.

Vorbereidend terreinbezoek

Vóór de start van het aanvullend onderzoek is een extra terreinbezoek ingepland. Op basis van de meest actuele informatie zijn de te slopen gebouwen bekeken op geschiktheid voor bepaalde vleermuissoorten en jaarrond beschermde nesten. Indien deze woningen geschikt waren voor de betreffende soorten, zijn deze meegenomen tijdens het veldonderzoek. In aanvulling op het terreinbezoek is de NDFF (Nationale Databank Flora & Fauna) geraadpleegd. Ook tijdens de overige inventarisaties is telkens gelet op de eventuele aanwezigheid van andere beschermde soorten. Vervolgens is aan de hand van alle bevindingen en gegevens een inschatting gemaakt van de effecten die de ingrepen hebben of kunnen hebben op de (mogelijk) aanwezige beschermde flora en fauna.

Vleermuisonderzoek

Protocol voor vleermuisonderzoek

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd volgens het Vleermuisprotocol 2017¹. Inventarisaties die volgens deze richtlijnen worden uitgevoerd door een ervaren vleermuisonderzoeker, zowel in tijd

¹ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>

als met het gebruik van de voorgeschreven apparatuur, voldoen aan de eisen, die gesteld worden door de bevoegde gezagen.

Gebiedsfuncties

Vleermuisonderzoek is erop gericht om vast te stellen welke soorten in een onderzoeksgebied aanwezig zijn en hoe deze het betreffende gebied gebruiken (zogenaamde gebiedsfuncties). Elke soort benut op andere wijze zijn leefgebied. Dit wordt met behulp van veldwerk in kaart gebracht. Het leefgebied van vleermuizen beslaat tijdelijke en vaste verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Zelden beslaat het leefgebied van een vleermuis alleen het onderzoeksgebied. Indien dit relevant was voor het onderzoek, is ook aanvullende informatie in aangrenzend gebied verzameld.

Veldwerk

Het veldwerk bij vleermuisonderzoek dat gericht is op het vaststellen van soorten en hun gebiedsgebruik, vindt hoofdzakelijk plaats tussen zonsondergang en zonsopkomst. Een nacht kan hierbij worden onderverdeeld in de avondperiode (van een half uur voor zonsondergang tot twee uur na zonsondergang), de periode rond middernacht (van twee uur voor, tot twee uur na middernacht) en de ochtendperiode (van twee uur voor tot een half uur na zonsopkomst). De avondperiode wordt gebruikt om uitvliegers en vliegroutes op te sporen; de ochtendperiode wordt gebruikt om naar zwermende en inkruipende vleermuizen bij een verblijfplaats te zoeken en de vliegroutes naar de verblijfplaats toe op te sporen. De derde periode is beperkt tot het najaar, als de mannetjes baltsen, rond middernacht. Het veldwerk is onderverdeeld in een voorjaar-zomerperiode (half mei tot half juli) en een periode in het najaar (augustus tot half oktober). De voorjaar-zomerperiode wordt gebruikt om kraamverblijfplaatsen, zomerverblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes op te sporen. De periode in het najaar wordt gebruikt om naar paarverblijfplaatsen/-territoria, winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden te zoeken.

Omdat de aanwezigheid van laatvliegers niet was uit te sluiten, is er een extra avondbezoek uitgevoerd conform de richtlijnen van het Vleermuisprotocol.

Bij de vleermuisinventarisaties is gebruikgemaakt van een Batlogger en Pettersson D100 en D240X ultrasound batdetectoren. Deze batdetectoren zetten voor mensen onhoorbare sonargeluiden van vleermuizen om in hoorbare geluiden. Aan de hand van deze geluiden kunnen de vleermuizen op soort gebracht worden en kan ook hun terreingebruik goed worden geïnterpreteerd. In Tabel 1 zijn de verschillende bezoeken, evenals de weeromstandigheden te vinden. Onderzoek naar foerageergebied en vliegroutes is steeds met twee personen op de fiets tegelijkertijd uitgevoerd.

Tabel 1: Overzicht van de bezoekdata en weersomstandigheden van het vleermuisonderzoek

Datum	Deelgebied	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
17-05-2019	Eindhovensebaan 15	03:45	05:45	11	Helder, 1Bft	Sven Verkem
15-06-2019	Eindhovensebaan 15	21:59	00:00	16	Licht bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
10-07-2019	Eindhovensebaan 15	21:55	23:58	16	Zwaar bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
16-08-2019	Eindhovensebaan 15	00:15	02:15	15	2/8 bewolkt, 2Bft	Ilco van Woersem
26-09-2019	Eindhovensebaan 15	03:30	05:30	15	4/8 bewolkt, 2-3Bft	Stef Houben
17-05-2019	Antwerpsebaan 2	03:45	05:45	11	Helder, 1Bft	Frank Van Gorp

11-07-2019	Antwerpsebaan 2	21:54	00:00	20	Licht bewolkt, 2Bft	Ben Van der Wijden
16-08-2019	Antwerpsebaan 2	02:20	04:20	13	Helder, 2Bft	Ilco van Woersem
26-09-2019	Antwerpsebaan 2	01:30	03:30	15	6/8 bewolkt, 2-3Bft	Stef Houben
25-05-2019	Roskam 40 + loods	03:30	06:00	10	Licht bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
15-06-2019	Roskam 40 + loods	21:59	00:00	16	Licht bewolkt, 2Bft	Frank Van Gorp
07-07-2019	Roskam 40 + loods	21:56	00:00	18	Helder, 2Bft	Ben Van der Wijden
16-08-2019	Roskam 40 + loods	02:20	04:20	13	Helder, 2Bft	Stef Houben
24-09-2019	Roskam 40 + loods	21:00	23:00	14	8/8 bewolkt, 1 Bft, 10 min motregen	Stef Houben
25-05-2019	Sondervick 11	03:30	06:00	10	Licht bewolkt, 2Bft	Frank Van Gorp
14-06-2019	Sondervick 11	21:55	00:00	22	Licht bewolkt, 2Bft	Ben Van der Wijden
09-07-2019	Sondervick 11	22:00	00:00	20	Licht bewolkt, 3Bft	Sven Verkem
16-08-2019	Sondervick 11	00:15	02:15	15	2/8 bewolkt, 2Bft	Stef Houben
24-09-2019	Sondervick 11	23:00	01:00	14	8/8 bewolkt, 1Bft	Stef Houben
27-05-2019	Gehele gebied (vliegroutes en foerageergebied)	21:30	23:45	16	1-8 -> 8/8 bewolkt, 2Bft	Stef Houben Ilco van Woersem
16-08-2019	Gehele gebied (vliegroutes en foerageergebied)	04:25	06:25	12	6/8 bewolkt, 2Bft	Stef Houben Ilco van Woersem

Huismus

Om aan te tonen waar, en hoeveel verblijfplaatsen van de huismus aanwezig zijn binnen de plangebieden zijn gedurende twee inventarisaties per deelgebied alle waarnemingen van de huismus genoteerd. De inventarisaties zijn uitgevoerd conform het Kennisdocument huismus² en de Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus³. Tussen de twee inventarisaties zat een periode van minimaal 10 dagen. Alle waarnemingen van territoriale (zingende) mannetjes zijn als potentiële nestplaats gemarkeerd. Bij het twee keer aanwezig zijn van een volwassen mannetje en/of vrouwtje op één en dezelfde plek zijn deze waarnemingen vastgelegd als nestplaats. De data en weersomstandigheden van de inventarisaties zijn te vinden in Tabel 2.

² <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-009-Kennisdocument-Huismus-1.0.pdf>

³ <https://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/soortinventarisatieprotocollen/protocollen-vis-amfibie-reptiel-vogel>

Tabel 2: Overzicht van de bezoekdata en weersomstandigheden van het huismusonderzoek.

Datum	Deelgebied	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
30-04-2019	Eindhovensebaan 15	13:00	14:00	11	6/8 bewolkt, 1-2Bft	Stef Houben
17-05-2019	Eindhovensebaan 15	06:00	07:00	8	Helder, 1Bft	Sven Verkem
30-04-2019	Roskam 40	12:00	13:00	11	6/8 bewolkt, 1-2Bft	Stef Houben
25-05-2019	Roskam 40	06:00	07:00	10	Licht bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
30-04-2019	Sondervick 11	11:00	12:00	11	6/8 bewolkt, 1-2Bft	Stef Houben
25-05-2019	Sondervick 11	06:00	07:00	10	Licht bewolkt, 2Bft	Frank Van Gorp

Gierzwaluw

Om te onderzoeken waar, en hoeveel verblijfplaatsen van de gierzwaluw aanwezig zijn binnen de plan-gebieden zijn tijdens drie gerichte inventarisaties alle 'broedverdachte' waarnemingen van gierzwaluwen genoteerd (zie Tabel 3). Er werden geen waarnemingen genoteerd van overvliegende gierzwaluwen of dieren die geen gedrag vertoonden dat gebonden is aan een verblijfplaats. Er is conform het Kennisdocument gierzwaluw⁴ en Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk van Groene Bureaus precies genoteerd waar de gierzwaluwen onder de daken kropen en waar de jongen vanuit de daken riepen. Hierbij werd ook gelet op zogenaamde 'bouncende' dieren. Dit bouncen betekent dat een gierzwaluw het gebouw weliswaar aantikt, maar niet naar binnen gaat; vaak betreft het nog niet geslachtsrijpe dieren van het jaar er voor, die niet broeden, maar een toekomstige geschikte nestplaats zoeken. Dit fenomeen kan soms verkeerd geïnterpreteerd worden, waardoor het aantal verblijfplaatsen foutief te hoog ingeschat wordt.

Tabel 3: Overzicht van de bezoekdata en weersomstandigheden van het gierzwaluwonderzoek.

Datum	Deelgebied	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
15-06-2019	Eindhovensebaan 15	20:30	21:59	17,5	Licht bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
26-06-2019	Eindhovensebaan 15	21:00	22:30	24	Zonnig, 3Bft	Ilco van Woersem
10-07-2019	Eindhovensebaan 15	19:55	21:55	17	Zwaar bewolkt, 2Bft	Sven Verkem
15-06-2019	Roskam 40	20:30	21:59	17,5	Licht bewolkt, 2Bft	Frank Van Gorp
26-06-2019	Roskam 40	21:00	22:30	24	Zonnig, 3Bft	Stef Houben

⁴ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-006-Kennisdocument-Gierzwaluw-1.0.pdf>

07-07-2019	Roskam 40	19:56	21:56	20	Helder, 2Bft	Ben Van der Wijden
14-06-2019	Sondervick 11	19:55	21:55	24	Licht bewolkt, 2Bft	Ben Van der Wijden
25-06-2019	Sondervick 11	21:00	22:30	32	Zonnig, 3Bft	Stef Houben
09-07-2019	Sondervick 11	20:00	22:00	22	Helder, 3Bft	Sven Verkem

Steenuil

Om te achterhalen of er steenuilen binnen het plangebied verblijven en waar ze foerageren zijn er conform Soortinventarisatieprotocollen van Het Netwerk van Groene Bureaus drie veldbezoeken uitgevoerd (zie Tabel 4). De veldbezoeken zijn door één persoon op de fiets uitgevoerd. Tijdens de veldbezoeken werd het hele plangebied doorkruist en werd op strategische plaatsen het geluid van steenuil afgespeeld. Daarnaast is er op 30 april 2019 overdag nog een ronde uitgevoerd om belangrijk foerageergebied in kaart te brengen. Verder is er tijdens de andere inventarisaties ook op de aanwezigheid van steenuil gelet.

Tabel 4: Overzicht van de bezoekdata en weersomstandigheden van het steenuilonderzoek.

Datum	Begintijd	Eindtijd	Temp (°C)	Weer	Waarnemer
19-03-2019	21:00	22:30	5	Helder, windstil	Stef Houben
01-04-2019	20:30	22:00	12	Helder, 1-2 Bft	Stef Houben
29-04-2019	21:15	22:45	13	6/8 bewolkt, 2-3Bft	Stef Houben

Kerkuil

Kerkuil is gelijktijdig met steenuil onderzocht (zie Tabel 4). Daarnaast is tijdens alle vleermuisinventarisaties ook gelet op de aanwezigheid van kerkuil in het plangebied (zie Tabel 1). In totaal zijn alle bezoeken conform het Kennisdocument Kerkuil⁵ uitgevoerd. Tevens is op 30 april 2019 overdag een bezoek uitgevoerd in de loods nabij Roskam 40.

Resultaten

Vorbereidend terreinbezoek

Tijdens het voorbereidend terreinbezoek op 30 april zijn de volgende woningen bekeken op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten: Eindhovensebaan 15, Antwerpsebaan 2, Roskam 40 + loods en Sondervick 11 (zie Figuur 2). Op basis van dit terreinbezoek en aanvullende gegevens van de NDFF is vastgesteld dat jaarrond beschermde nesten van huismus en gierzwaluw aanwezig kunnen zijn in de woningen Eindhovensebaan 15, Roskam 40 en Sondervick 11. Aanvullend onderzoek naar huismus en gierzwaluw was nodig conform de Kennisdocumenten en Soortinventarisatieprotocollen van Het Netwerk van Groene Bureaus. Verder zijn verblijfplaatsen van gebouwwonende vleermuizen niet uit te sluiten bij de woningen. Overal, behalve bij de Antwerpsebaan 2, kunnen laatvliegers worden verwacht waardoor een extra avondbezoek in de periode 15 mei – 15 juli nodig is.

⁵ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf>

Aanvullend onderzoek naar gebouwbewonende vleermuizen conform het meest recente vleermuisprotocol was noodzakelijk.

Voor grondgebonden zoogdieren, reptielen, amfibieën, vissen, ongewervelden en planten zijn de woningen ongeschikt habitat of worden effecten op de soorten, waarbij verbodsbepalingen kunnen worden overtreden als gevolg van het project, niet verwacht. Aanvullend onderzoek of ontheffingsaanvraag is voor deze soortgroepen niet nodig.

Figuur 2: Onderzochte woningen in het plangebied Zilverackers. Sondervick 11 (links boven), Antwerpsebaan 2 (rechts boven), Roskam 40 (links midden), Eindhovensebaan 15 (rechts midden) en de loods achter Roskam 40 (onder).

Bunzing

Uit gegevens van de NDFP zijn verschillende gegevens van bunzing bekend in het plangebied en de omgeving (NDFP, 2 december 2019). Veldonderzoek naar bunzing is niet uitgevoerd, aangezien het moeilijk is om fysieke verblijfplaatsen te achterhalen met regulier onderzoek. Het is bekend dat bunzing voorkomt binnen het plangebied en er hoogstwaarschijnlijk verblijfplaatsen heeft.

Vleermuisonderzoek

Eindhovensebaan 15

Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld in de woning. In totaal zijn twee soorten vleermuizen vastgesteld, waaronder gewone dwergvleermuis (maximaal 5 in totaal) en laatvlieger. Het betrof telkens jangende dieren langs de bosranden, de tuin en boven het hooiland. Duidelijke vliegroutes zijn niet aangetroffen, maar in de avond komen de dieren aan van oost naar west ('s ochtends andersom), waarbij de tuin dienst doet als een korte foerageerstop. Daarna verspreiden de dieren zich verder in het landschap.

Antwerpsebaan 2

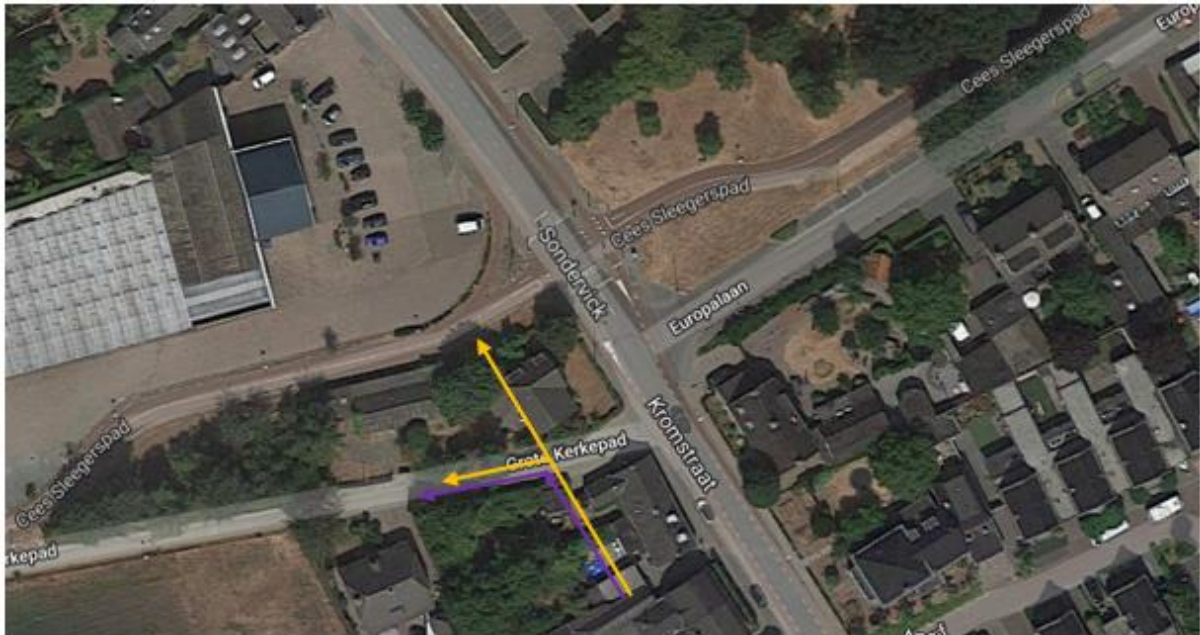
Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. In totaal zijn twee soorten vleermuizen waargenomen, waaronder gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het betrof telkens waarnemingen van één individu. In de zomerperiode is een waarneming van gewone dwergvleermuis en laatvlieger op (niet essentiële) vliegroute vastgesteld, respectievelijk in westelijke en oostelijke richting. Verder zijn af en toe foeragerende gewone dwergvleermuizen (soms kort laatvlieger) aan de opgaande begroeiing van het huis waargenomen. In het najaar is slechts één waarneming van een gewone dwergvleermuis vastgesteld, welke over de woning vloog.

Roskam 40 + loods

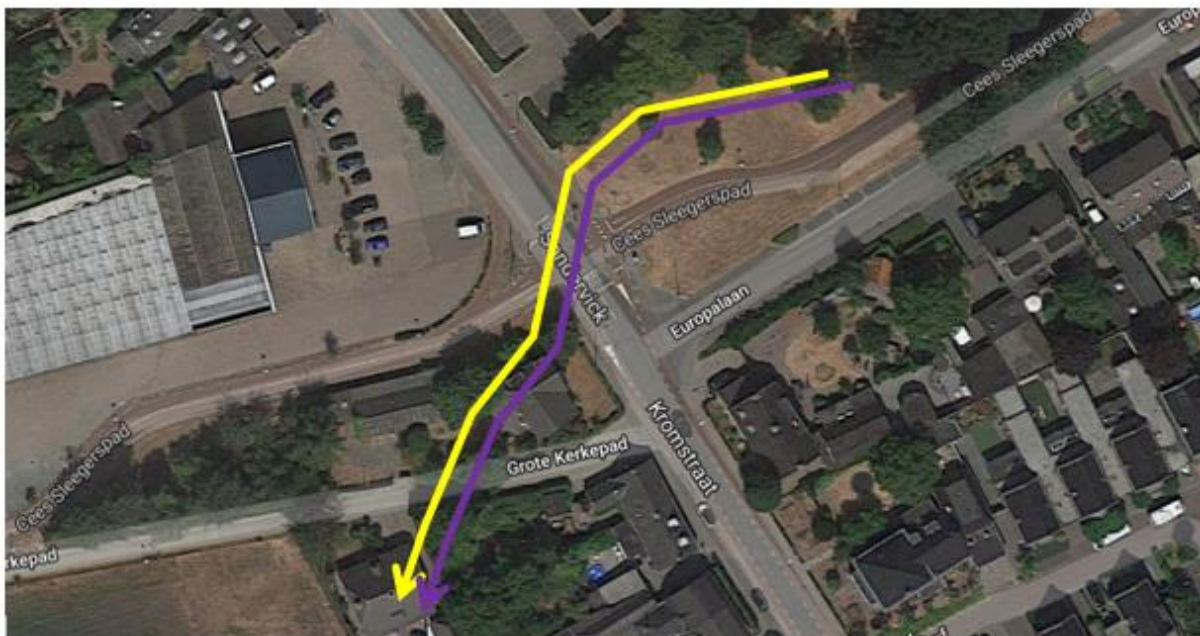
Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. In totaal zijn drie soorten vleermuizen waargenomen, waaronder gewone dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis. In de zomerperiode zijn telkens foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom de woning en loods vastgesteld (maximaal 3 in totaal). Daarnaast is een vliegbeweging van 3 gewone dwergvleermuizen van noord naar zuid langs het perceel vastgesteld. Verder is er éénmaal contact gemaakt met een foeragerende laatvlieger en tweemaal met een gewone grootoorvleermuis aan de bomenrij langs de loods. In het najaar is weinig activiteit van vleermuizen waargenomen. Slechts éénmaal is foeragerend een gewone dwergvleermuis onder de straatlantaarn voor de woning vastgesteld.

Sondervick 11

Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld. In totaal zijn twee soorten vleermuizen waargenomen, waaronder gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Af en toe zijn gewone dwergvleermuizen foeragerend vastgesteld in de tuin van de woning of de omliggende tuinen. Daarnaast is tweemaal een verschillende vliegroute van gewone dwergvleermuis en laatvlieger vastgesteld. Op 14 juni zijn minimaal 4 laatvliegers op route waargenomen in noordelijke richting langs de tuinen van de Kromstraat, waarbij ze ter hoogte van de woning in het plangebied afbuigen in westelijke richting om dan het Grote Kerkepad te volgen. Dezelfde avond is op dezelfde locatie een vliegroute van gewone dwergvleermuis (enkele dieren) waargenomen, waarbij sommige dieren ter hoogte van de woning ook het Grote Kerkepad volgen en andere dieren rechtdoor vlogen langs de tuin van de woning. Op 9 juli is voor de betreffende soorten een andere vliegroute waargenomen, waarbij maximaal 25 gewone dwergvleermuizen en maximaal 5 laatvliegers, komende van noordwest, de baan oversteken ter hoogte van het huis en verder vliegen in zuidwestelijke richting. In het najaar is ten oosten buiten het plangebied een foeragerende gewone dwergvleermuis en één met social calls waargenomen, alsook een foeragerende laatvlieger.

Figuur 3: Vliegroute van minimaal 4 laatvliegers (paarse lijn) en enkele gewone dwergvleermuizen (gele lijn) op de avond van 14 juni 2019 bij Sondervick 11.

Figuur 4: Vliegroute van maximaal 25 gewone dwergvleermuizen (gele lijn) en maximaal 5 laatvliegers (paarse lijn) op de avond van 9 juli 2019 bij Sondervick 11.

Foerageergebied en vliegroutes gehele gebied

Er zijn geen essentiële foerageergebieden en vliegroutes (behalve zoals hierboven aangegeven) aangetroffen binnen het onderzoeksgebied. Vleermuizen foerageerden *willekeurig* door het plangebied, met een voorkeur voor de randzones omwille van de beschutting (door bv bomen). In het centrale deel van het plangebied zijn weinig vleermuizen waargenomen, afgezien van enkele overvliegende exemplaren.

Huismus

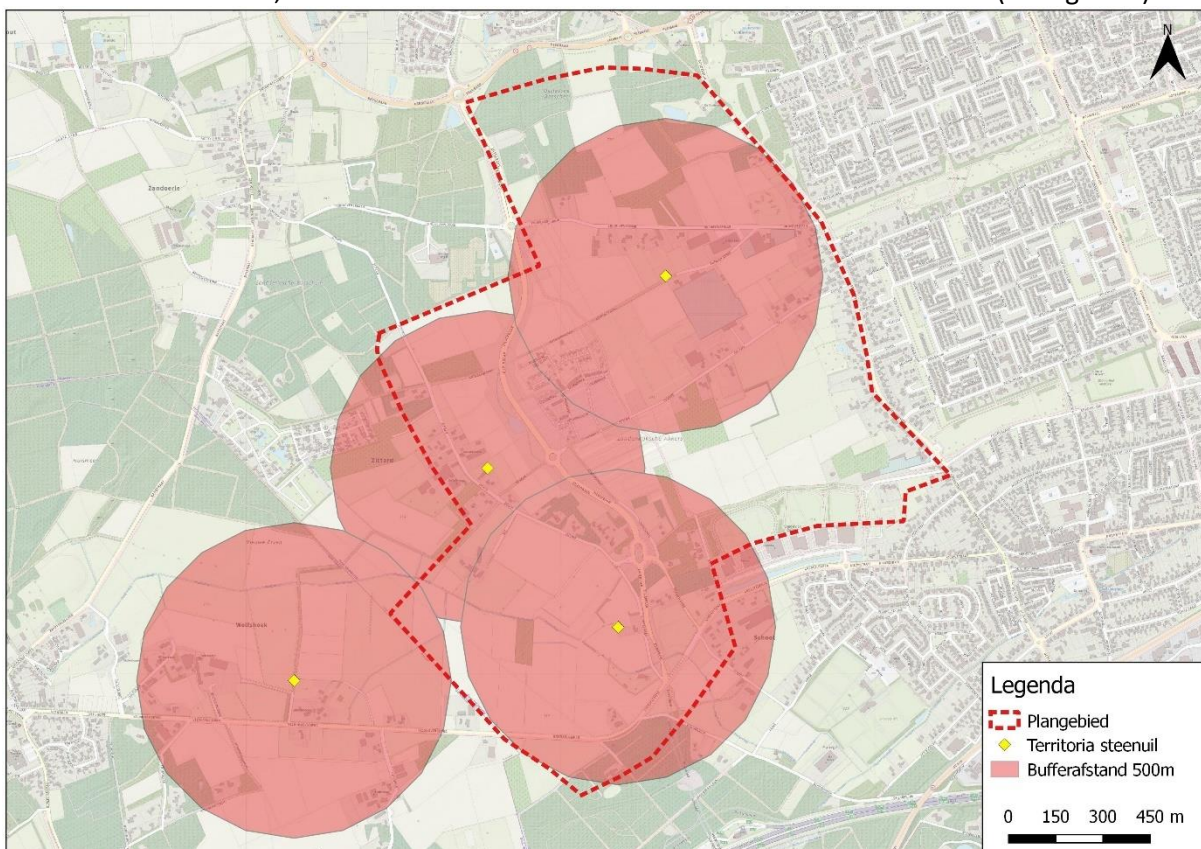
Buiten het reguliere huismusonderzoek is één waarneming van een koppel huismus gedaan op 15 juni 2019 aan de woning aan Roskam 40. Een mannetje huismus zat te zingen op de schoorsteen, waarbij ook een vrouwtje aanwezig was. Conform Soortinventarisatieprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus valt dit nog binnen de datumgrenzen van het huismusonderzoek (20 juni), waardoor deze waarneming nog meegenomen kan worden. Echter, er zijn geen dieren waargenomen die invliegen in hun mogelijke nestplaats, waardoor geconcludeerd kan worden dat de nestplaats niet aanwezig is in de woning aan Roskam 40, maar mogelijk in andere woningen in de directe omgeving. Bij de vorige huismusonderzoeken viel al op dat de huismussen in dit gebied vaak rondvliegen van de ene woning naar de andere. Bij de overige woningen in het plangebied is nergens een indicatie voor nest- of verblijfplaatsen van huismus vastgesteld. Wel zijn er zangposten en verblijfplaatsen vastgesteld buiten het plangebied aan de woningen Roskam 35, 36, 37, en 2 bezette nesten aan het Grote Kerkepad 2.

Gierzwaluw

Er zijn geen verblijfplaatsen van gierzwaluw vastgesteld aan de onderzochte woningen. In de omgeving van de woningen vlogen wel af en toe gierzwaluwen, maar er zijn geen invliegers of nestindicerend gedrag vastgesteld.

Steenuil

In totaal zijn er drie territoria van steenuil vastgesteld binnen het plangebied en één buiten het plangebied. Conform Kennisdocument Steenuil duiden waarnemingen op meer dan 500m van elkaar op verschillende territoria, waardoor er in totaal vier territoria worden onderscheiden (zie Figuur 5).

Figuur 5: Territoria van steenuil met een vaste bufferstand van 500m rondom de locatie waar de individuen het meest zijn waargenomen.

Van de drie territoria binnen het plangebied zijn de verblijfplaatsen bekend. Eén steenuil is meerdere keren roepend waargenomen nabij een nestkast aan Zittard 38 en heeft hier een verblijfplaats. Er zijn eieren vastgesteld en één of meer jongen uitgekomen (Uilenwerkgroep vogelwerkgroep De Kempen). Een andere steenuil is roepend waargenomen rondom de woning aan de Koppelenweg 7. Door navraag bij bewoners blijkt dat een steenuil vorig jaar een nest had met twee jongen onder de dakpannen aan de achterzijde van de woning. Dit jaar heeft hij zich verplaatst naar de voorzijde van de woning (zie Figuur 6). De verblijfplaats van de steenuil nabij de Antwerpsebaan 8 bevindt zich in de nestkast in de houtkant. Er is dit jaar een broedgeval vastgesteld, maar geen jongen waargenomen (Uilenwerkgroep vogelwerkgroep De Kempen).

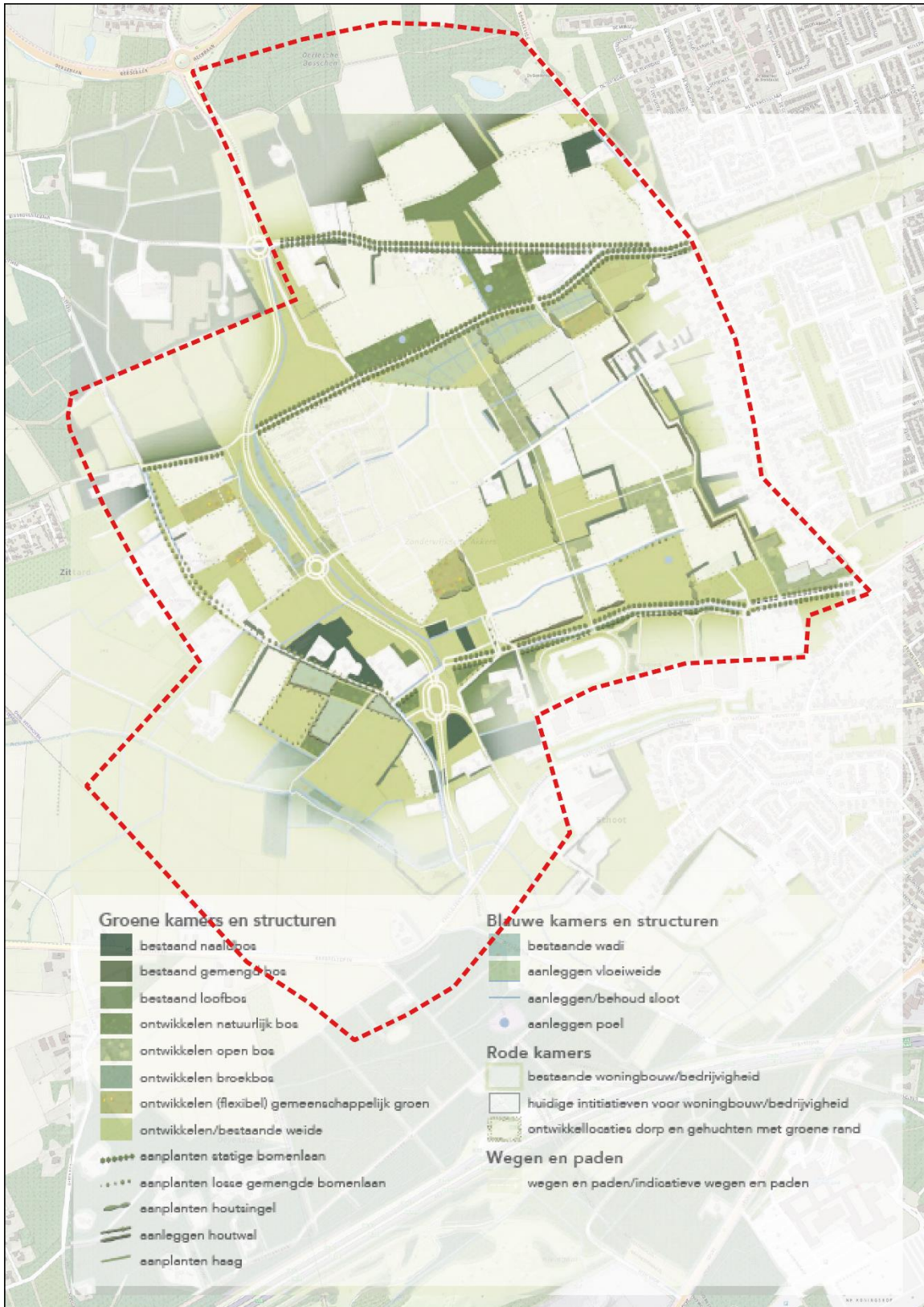

Figuur 6: Voorzijde van de woning aan de Koppelenweg 7. Vorig jaar had de steenuil een nestlocatie onder de dakpannen aan de achterzijde van de woning. Bewoners vertelden dat hij dit jaar naar de voorzijde is verhuisd. In de tuin hangt ook nog een nestkast op.

Kerkuil

Er zijn geen verblijfplaatsen van kerkuil vastgesteld. Wel is op 15 juni 2019 een individu zittend waargenomen op de vensterbank van de loods aan Roskam 40. Er zijn echter geen invliegmogelijkheden voor de soort waardoor een verblijfplaats is uitgesloten. Op die avond is de kerkuil nog meerdere keren jagend in de directe omgeving van de loods waargenomen. Verder zijn er nog twee waarnemingen van kerkuil gedurende de nacht van 16 augustus 2019. Het dier werd foeragerend vastgesteld aan de nieuwe rotonde Zittard/Zilverbaan en roepend gehoord nabij de woning aan de Eindhovensebaan 15. Waarschijnlijk gaat het hier om hetzelfde individu.

Effectanalyse

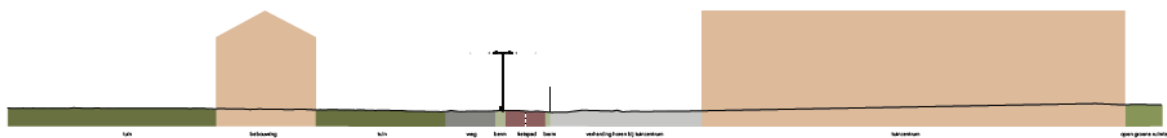
Figuur 7: Toekomstige inrichting van het gebied Zilverackers (rood omlijnd) (bron: Land-id Arnhem, gemeente Veldhoven).

Bunzing

Bunzing komt voor binnen het plangebied en heeft er hoogstwaarschijnlijk verblijfplaatsen. Deze zullen zich voornamelijk in de randzones van het plangebied bevinden, waar er voldoende begroeiing en beschutting aanwezig is. Effecten op het leefgebied en verblijfplaatsen kunnen niet worden uitgesloten door de werkzaamheden. Ontheffingsaanvraag voor bunzing is noodzakelijk.

Vleermuizen

In de te slopen woningen zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen, waardoor negatieve effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgesloten. Verder zijn geen essentiële foerageergebieden vastgesteld binnen het plangebied. Negatieve effecten hierop zijn ook uitgesloten. Wel zijn verschillende vliegroutes/-bewegingen van vleermuizen vastgesteld. Meestal ging dit om kleine, niet essentiële vliegroutes of -bewegingen van enkele dieren, maar ter hoogte van Sondervick 11 is een vliegroute van 25 gewone dwergvleermuizen en 5 laatvliegers vastgesteld. De dieren kwamen aangevlogen ten noordwesten van de woning, staken de baan over ter hoogte van de woning en vervolgden hun weg richting het zuidwesten (zie Figuur 4). Deze vliegroute is éénmaal vastgesteld tijdens de onderzoeksperiode, maar is – gezien het aantal dieren en in vergelijking met andere waarnemingen in het onderzoeksgebied – belangrijk voor vleermuizen die verblijfplaatsen hebben in de nabijgelegen wijk. In de nieuwe situatie zal de woning verdwijnen en plaatsmaken voor nieuwbouw. Verder verdwijnt het tuincentrum in de toekomst en in de plaats daarvan wordt een open bos aangeplant (zie Figuur 8). Langs het fietspad zal een bomenrij worden aangeplant. In de toekomst hebben vleermuizen dus voldoende opgaande structuren zodat de vliegroute gewaarborgd blijft. Op korte termijn kan een effect op de vliegroute worden voorkomen door de bomen en het groen bij de woning aan Sondervick 11 en langs het fietspad aan de overkant van de weg te laten staan, zodat te allen tijde opgaande structuren aanwezig blijven. Een effect op de vliegroute is dan uitgesloten.

Doorsnede A: van de zuidelijk entree vanaf de Sondervick met een tuincentrum in de huidige situatie.

Doorsnede A: van de zuidelijk entree vanaf de Sondervick met een open bos en nieuwbouw.

Figuur 8: Impressie van huidige en toekomstige situatie van de plek waar vleermuizen een vliegroute hebben. In de toekomst wordt er een bomenlaan langs het fietspad geplant alsook een open bos gerealiseerd (bron: Land-id Arnhem, gemeente Veldhoven).

Huismus

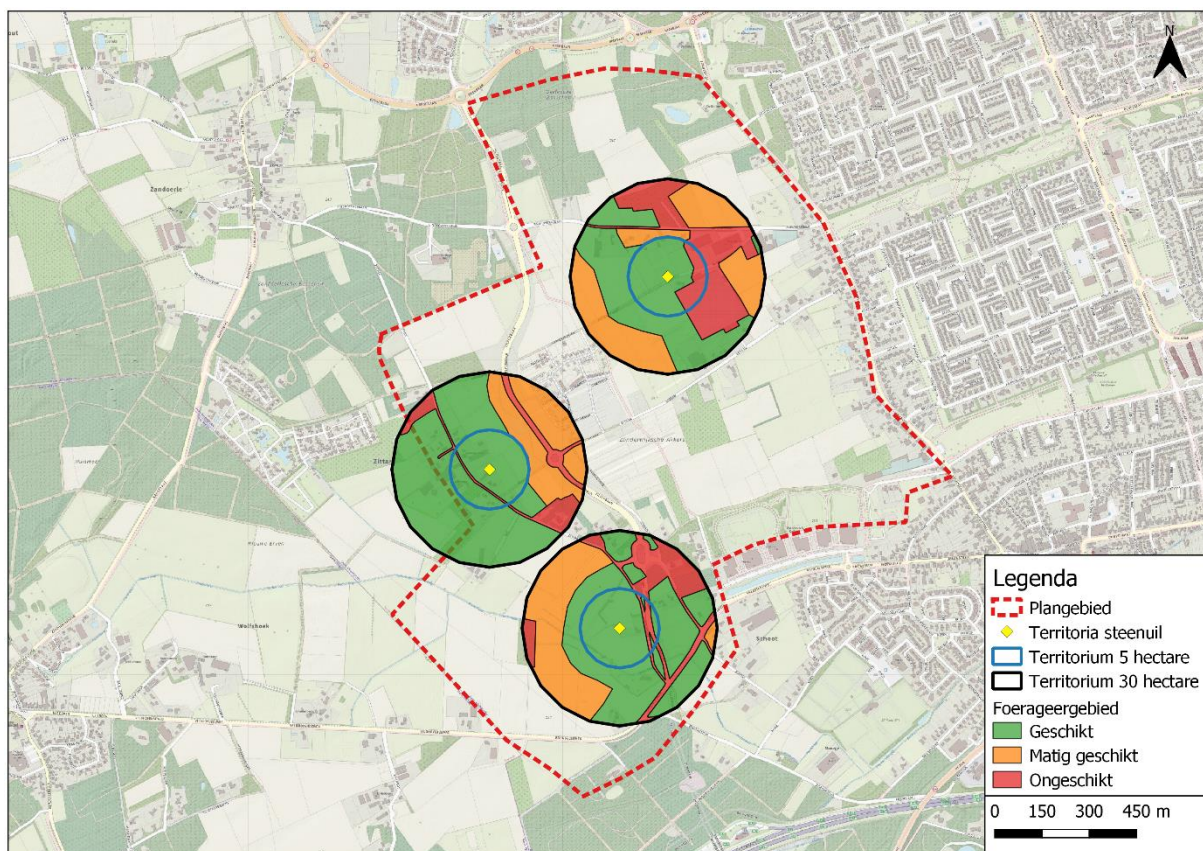
Er zijn geen nestplaatsen van huismus aangetroffen. Negatieve effecten op nestplaatsen van huismus zijn uitgesloten.

Gierzwaluw

Er zijn geen nestplaatsen van gierzwaluw aangetroffen. Negatieve effecten op nestplaatsen van gierzwaluw zijn uitgesloten.

Steenuil

Door de ontwikkeling van het terrein Zilverackers worden geen verblijfplaatsen van steenuil vernietigd. Negatieve effecten op verblijfplaatsen van steenuil zijn uitgesloten. Wel is het mogelijk dat er effecten zijn op het leefgebied van de aanwezige steenuilen. Figuur 9 geeft de geschiktheid van het foerageergebied weer van de aangetroffen territoria binnen het plangebied. Territoria van steenuil variëren in grootte, vaak tussen de 5 en 30 hectare, afhankelijk van het voedselaanbod en de leeftijd van het mannetje. Jonge mannetjes hebben vaak een groter territorium dan oudere, ervaren mannetjes⁶. De geschiktheid is bepaald op basis van de veldbezoeken en luchtfoto's. Tuinen, kleinveeweidens, ruige overhoeken, houtwallen en dergelijke zijn geschikt foerageergebied voor de steenuil (zie Figuur 10 en Figuur 11). Matig foerageergebied bestaat voornamelijk uit de locaties waar nu bouwwerkzaamheden plaatsvinden. Tot ongeschikt foerageergebied behoren de wegen en bossen binnen het plangebied.

Figuur 9: Geschiktheid van het foerageergebied van de drie aangetroffen territoria steenuil.

⁶ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-019-Kennisdocument-Steenuil-1.0.pdf>

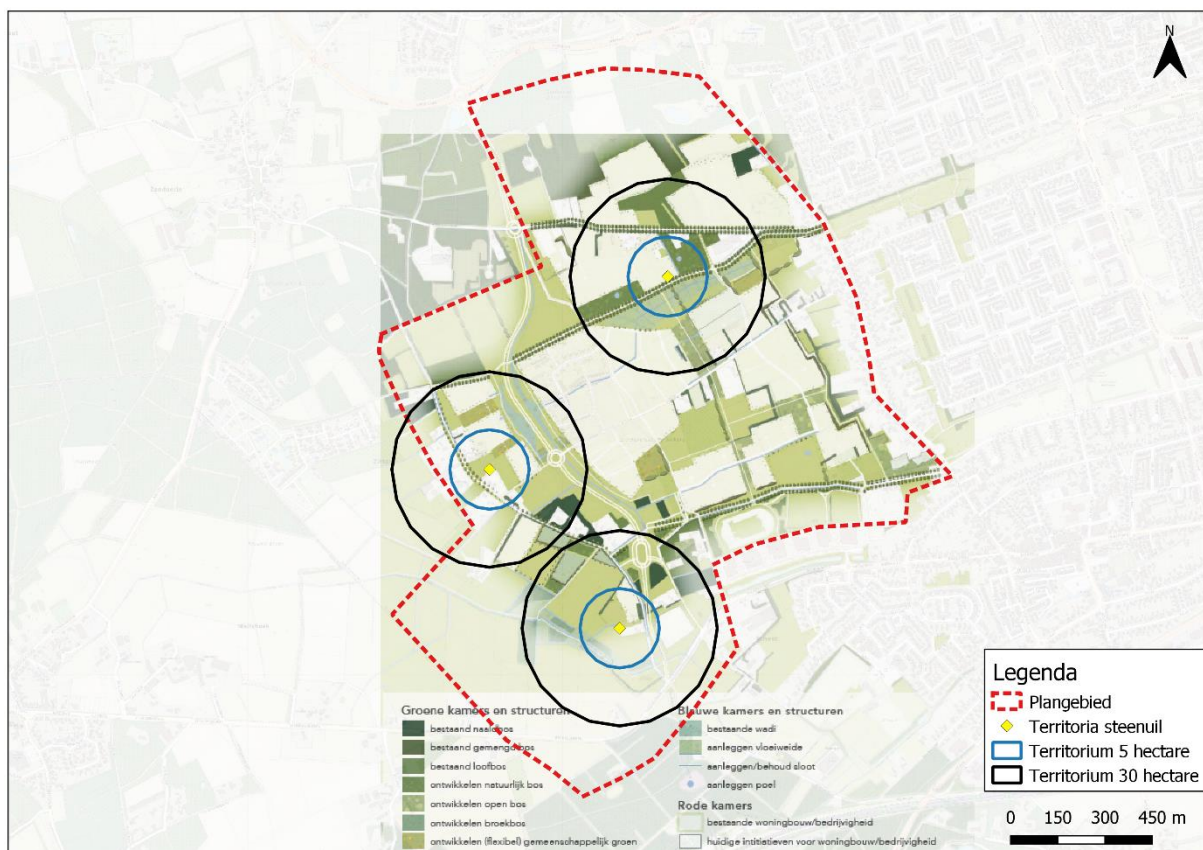
Figuur 10: Kleinveeweide binnen het territorium van een van de steenuilen.

Figuur 11: Ruige overhoeken onder houtwal en houtsingels in de achtergrond binnen het territorium van een van de steenuilen.

Door de ontwikkelingen bij Zilverackers verandert het leefgebied van de steenuil. In het leefgebied van het meest westelijke en zuidwestelijke territorium verandert vrij weinig. De omgeving blijft grotendeels hetzelfde en wordt zelfs verder geschikt gemaakt, onder andere door het ontwikkelen van een kleinschalig, afwisselend landschap met weides, kleine landschapselementen en waterbergingen. Het meest ingrijpend zijn de veranderingen van het noordoostelijk territorium. Het huidige geschikt

leefgebied, waaronder de veeweide, enkele achtertuinen en het op dit moment ruderaal terrein, verdwijnen grotendeels. In de plaats komen andere, geschikte elementen terug zoals vloeiweddes, bomenlanen en worden bestaande bomen en singels zoveel mogelijk behouden. Naast de vloeiweddes komt er ook woningbouw en bos terug (zie Figuur 7 en Figuur 12). De vloeiweddes kunnen functioneren als het nieuwe leefgebied van de steenuil, maar dit hangt af van in hoeverre de vloeiweddes onder water staan en verruigen met grassen en of er sprake is van de aanwezigheid van voldoende hoge plekken om vanaf te kunnen jagen. De steenuil is voornamelijk afhankelijk van goed bereikbare prooidieren. Hoe korter de vegetatie, des te optimaler het foerageergebied. Ook de woningen kunnen in de toekomst deel uitmaken van het leefgebied. Het gehucht dat direct aan het territorium wordt ontwikkeld is het bosakkergehucht, welk bestaat uit een mix van open en besloten groen met het karakter van een kleinschalig mozaïeklandschap (zie Figuur 13). Echter, tijdens het ontwikkelen van de toekomstige situatie wordt het leefgebied van deze steenuil voor een groot deel tijdelijk ongeschikt. Om deze tijdelijke, ongeschikte situatie te overbruggen moeten compenserende maatregelen worden getroffen en uitgewerkt in een compensatieplan. Tevens dient hiervoor een ontheffing te worden aangevraagd.

Figuur 12: Toekomstig beeld van de territoria van de steenuilen in Zilverackers (bron: Land-id Arnhem, gemeente Veldhoven).

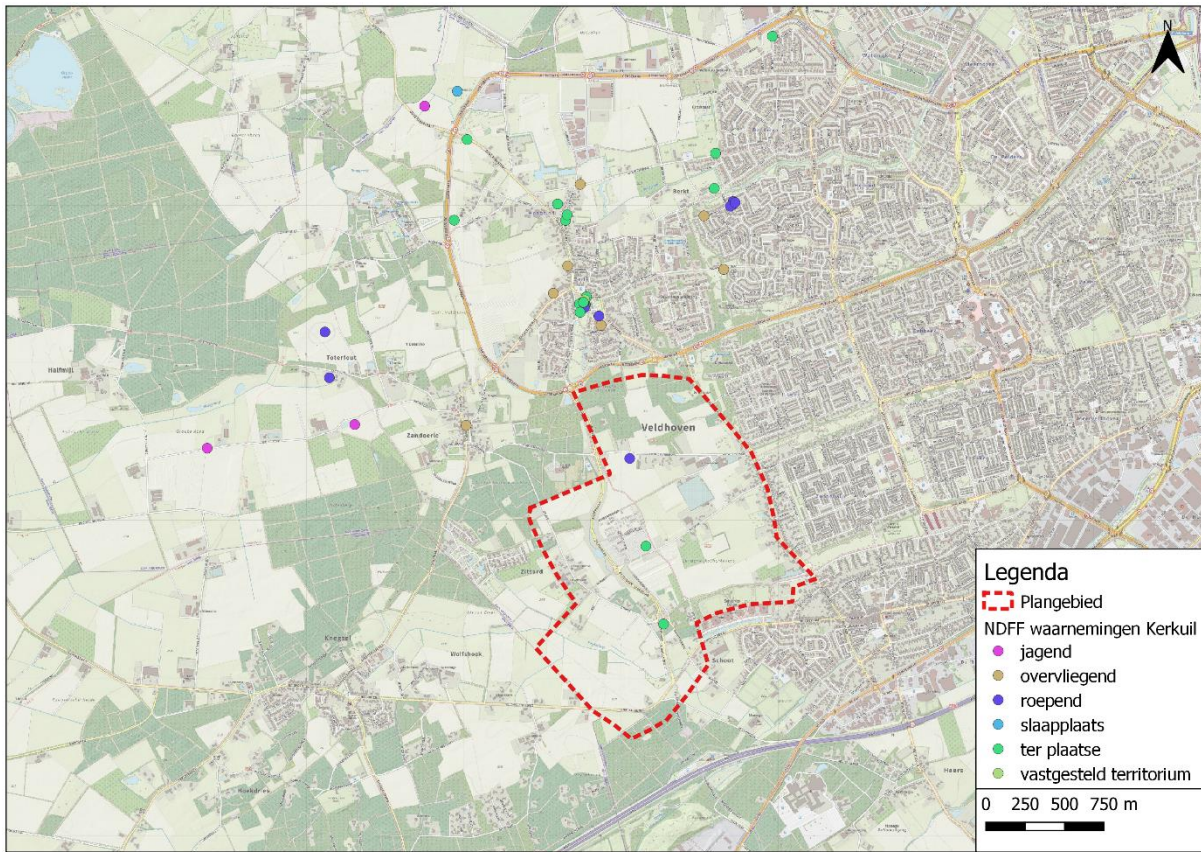

Figuur 13: Toekomstig beeld van de woningen in het bosakkergehucht, ideaal leefgebied voor steenuil (bron: Land-id Arnhem, gemeente Veldhoven).

Kerkuil

Een kerkuil heeft zijn leefgebied (deels) binnen het plangebied Zilverackers. Het individu is meerdere keren jagend waargenomen op verschillende plekken. Een leefgebied varieert van 60 hectare in een voor de kerkuil heel goed gebied, tot 1200 hectare in een voor de kerkuil heel arm gebied. De grootte van het functionele leefgebied wordt grotendeels bepaald door het voedselaanbod. Bij een geschikt voedselaanbod hebben kerkuilen voldoende aan een gebied van 500 tot 1.500 meter rond de broedplaats. Als het voedselaanbod kleiner is, heeft de kerkuil een groter gebied nodig⁷. Uit gegevens van de NDFF blijkt dat al jaren een paar kerkuilen aanwezig is in de Sint-Jan de Doperkerk te Oerle, ten noorden van het plangebied (NDFF, 18 november 2019). Verder is er in 2019 een broedgeval van kerkuil vastgesteld in Zandoerle, ten noordwesten van het plangebied (Uilenwerkgroep vogelwerkgroep De Kempen). Vermoedelijk gaat het om deze dieren die hier komen foerageren. Door de ontwikkelingen in het plangebied zal het leefgebied van de kerkuil in de toekomst geschikter worden. Bepaalde delen van het leefgebied in het plangebied zullen echter tijdelijk (deels) minder geschikt worden door de werkzaamheden. Echter heeft een kerkuil een zo groot territorium dat deze deels ongeschiktheid opgevangen kan worden door andere delen binnen het territorium. Er zijn namelijk waarnemingen in de NDFF van kerkuil zowel ten westen, noorden en oosten van de verblijfplaats aan de kerk (zie Figuur 14). Dit geeft aan dat deze kerkuilen, naast het plangebied Zilverackers, een veel groter gebied als leefgebied hebben. Compensatie of mitigatie voor kerkuil is niet nodig.

⁷ <https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-011-Kennisdocument-Kerkuil-1.0.pdf>

Figuur 14: Waarnemingen van kerkuil van de laatste 10 jaar in de ruime omgeving van het plangebied (bron: NDFF).

Conclusie

Resumerend kan worden gesteld dat:

- bunzing komt voor in het plangebied en heeft er hoogstwaarschijnlijk verblijfplaatsen. Effecten op leefgebied en/of verblijfplaatsen zijn niet uit te sluiten. Ontheffingsaanvraag is noodzakelijk.
- er geen verblijfplaatsen van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen aanwezig zijn in het plangebied;
- er een vliegroute van 25 gewone dwergvleermuizen en 5 laatvliegers aanwezig is nabij Sondervick 11. Om effecten op deze vliegroute te voorkomen is het van belang om het groen aan de woning aan Sondervick 11 en de beplantingen langs het fietspad aan de overzijde van de weg te behouden;
- er drie territoria steenuil aanwezig zijn. Effecten op verblijfplaatsen worden niet verwacht. Wel wordt er het leefgebied van 1 steenuil tijdelijk ongeschikt. Hiervoor moet een compensatieplan worden opgesteld en een ontheffing worden aangevraagd;
- een kerkuil het plangebied als jachtgebied gebruikt. De kerkuil had in het verleden een verblijfplaats aan een kerk te Oerle, maar sinds dit jaar in Zandoerle. Doordat de kerkuilen zo een groot territorium hebben, worden negatieve effecten niet verwacht tijdens de ontwikkelingen binnen het plangebied.
- Indien verwijdering van begroeiing nodig is, dient dit buiten het broedseizoen te gebeuren.

- Voor de uitvoering van de werkzaamheden dient gewerkt te worden conform de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor beschermde gebieden, in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een beschermd gebied of voor in het wild levende soorten, laat deze handelingen achterwege. Indien het achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevraagd, worden maatregelen getroffen om de gevolgen te voorkomen, of zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt. De zorgplicht geldt dus ook voor soorten zonder specifieke beschermingsstatus onder de Wet natuurbescherming.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Stef Houben